

Bayer Zsolt: Mindig, minden ugyanaz...

2026 május 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Commodus az elmúlt években lényegesen többször járt a karmelitában, mint bármelyikünk. Ott könyörgött a szeretetért...

És nincs új a nap alatt, továbbá képtelenség nem ugyanabba a folyóba lépni.

Vessünk egy pillantást az Országház építésére! Igen, az Országházéra, amely nélkül ma már elképzelni sem tudnánk Budapestet, amelyre büszkék vagyunk s amelyet minden egyes alkalommal megcsodálunk, amikor elmegyünk mellette, vagy nézzük az autóból valamelyik hídon átkelve, vagy megállunk a budai oldalon és csak bámuljuk. Az Országház a miénk, és nélküle el sem tudjuk képzelni magunkat és a hazánkat. Ma. De nézzük, hogyan kezdődött!

„A törvényjavaslat képviselőházi vitájában a függetlenségpárti ellenzék részéről Thaly Kálmán történetíró és költő az ország pénzügyi helyzetére hivatkozva amellet érvelt, hogy inkább 10-20 évvel később építsék fel az Országházat. A Töm tér helyett a mai Főváros teret javasolta helyszínnek, mert költségesnek tartotta az épületet a Duna áradása ellen védeni. 1882-83-ban pályázat döntött az építendő Országház tervéről. Nagyonbízott Andrassy Gyula korábbi miniszterelnöknek köszönhetően Steindl Imre neogótikus, azaz a középkori gótikus stílust megidéző terve került kiválasztásra. Az Országház két háza 1884-ben törvényt fogadott el a tervéről.

A törvényjavaslat képviselőházi vitájában a függetlenségi párti Orbán Balázs báró túl költségesnek és üres szimbolizmusnak tartotta a tervet. Jobban szeretett volna egy olcsóbb, a meglévő Duna-parti épületek közé jobban illő, neoreneszánsz stílusú épületet felépíttetni. Érvei között szerepelt még, hogy ez a stílus – vagy akár a romantikus irányzat – jobban reprezentálná a magyar történelem dicsőségeit. A mérsékelt kiegyezéspárti ellenzékéről Apponyi Albert gróf ugyancsak pénzügyi szempontból bírálta a tervet. Díszes megjelenését luxuskiadásnak látta. Általában véve azt gondolta, hogy egy ilyen hatalmas épületet csak a gazdagabb nemzetek engedhetnek meg maguknak.

A korabeli sajtó egy része is hasonló érveket hangoztatott. A Vasárnapi Újság melléklete például fényesen nevezte a tervet, s inkább közbiztonságra, igazságszolgáltatásra és közművelésre költött volna többet. Elvi szempontból is elleneztek az újjáélesztett gótikus stílus alkalmazását, mivel az még a felvilágosodás elterjedéséből származik. Végül soron úgy gondolták, hogy nincs itt az ideje az Országház felépítésének, amíg Magyarország teljesen vissza nem nyeri függetlenségét.”

Ismerős, ugye? De nézzük tovább:

„A Parlamentet már épülése közben rengeteg kritika érte, az érdeklődés középpontjában állt. A Pester Lloyd és számos hírlap hasábjain gyakorta találhatunk vele foglalkozó írásokat, melyek elsősorban az épület neogótikus stílusával foglalkoznak. Legtöbbször azt kifogásolják, hogy a gótikus stílus teljesen idegen a magyar nemzettől, mivel német jellegű, a katolikus miszticizmus terméke, és holt stílus lévén gátolja a képzőművészet fejlődését.”

„Az eredeti terv szerint az új Országház átadása az 1896. év, a millenniumi ünnepek csúcspontja lett volna. Az pályázat határidejére beérkezett 19 terv elbírálása, az építkezés nehézségei és a módosítások azonban túllépték az időkeretet (és a tervezett költségvetés határait is), így az épület véglegesen, kívül-belül csak 1904-re készült el. A millenniumi ünnepek alkalmával csupán a Szent Koronát és a koronázási jelvényeket hozták be az épületbe. Ám a kész épület sem nyögött le egyhangúlag mindenkit, sőt:

»Mert ha igaz, hogy az építészet megfagyott zene, akkor a mi országházunk a legkellemetlenebb kakofónia, amelyet valaha zenekarból, egy ügyetlen karmester kihozott.« (Bobula János, építész, Budapesti Építészeti Szemle)

»Hogy és mint lehetséges, hogy ugyanaz a Steindl Imre, ki ennek a parlamentnek dunai homlokzatát s gyönyörű kupoláját kieszelte, belekeveredhetett abba a példátlan, a más szavára el sem hihető, pusztán leírásra elképzelhetetlen barbárságba, amit e parlament belső ornamentikája képvisel. Az ízléstelenség e gigászi voltához képest eltörpül minden egyéb kifogás az új Ház impraktikus volta s költséges építése ellen.« (Ignotus, A Hét)

»Botrányos dolog, hogy az előcsarnokban, társalgókban, lépcsőcsarnokban éktelenkedő és papagáj színeitől kacérkodó apró, szobroknak nevezett figurák vannak. Ezeknek semmi helyük ott!« (Papp Zoltán, képviselő)»

Hát így kezdődött, ez kísérté az útját. Csúnya, drága, felesleges, urizáló, másra kellett volna költeni a pénzt. Ugyanaz a folyó.

A budai Várat rettenetes károk érték a második világháborúban. Gyönyörű épületeinek jelentős része elpusztult. Az Orbán-kormányok pedig elhatározták, hogy visszaépítik eredeti pompájában. Magát a királyi palotát is, és az

ikonikus épületeket, a volt Pénzügyminisztériumtól kezdve a Honvéd Főparancsnokságon át A Vöröskereszt Egylet egykori székházáig. De nézzük pontosan a leltárt:

- Lovarda
- Fővárosi épülete
- Stöckl-lépcső
- Várkertbazár
- József főhercegi palota
- Honvéd Főparancsnokság
- Budavári Palota A szárnya
- A Várnegyed falai és sétányai
- A Vöröskereszt Egylet székháza
- karmelita

És láss csodát! Az építkezések kezdete óta azt hallgatjuk, hogy: csúnya, drága, felesleges, urizáló, másra kellett volna költeni a pénzt.

Értem én, hogy létezik az a világnézet, amely szerint a csendben rohadó és bezárt Várkertbazár szebb, jobb és hasznosabb volt, mint az eredeti pompájában helyreállított új. Amely szerint jobb volt nézni 1945 óta a Honvéd Főparancsnokság szürkellő romját, mint az eredeti pompájában helyreállított újat. Amely szerint épületesebb látványt nyújtott a Mátyás templommal szemközt egykori Pénzügyminisztérium szürke torzóként, szocreál elemekkel „feldobva”. S persze sokkal épületesebb volt a Dísz téren a gazfelverte, egy fabódéval ékesített üres telek a Vöröskereszt Egylet pompás palotája helyén.

De az elmúlt tizenhat évben nem az a világnézett uralkodott. Így visszakapta a nemzet a régi Budai Várat, amit gyönyörűség?l hűledez? turisták százezrei bámulnak és fényképeznek. Igaza van Huth Gergelynek, amikor ezt írja:

„[...] amit látunk, az ízléses és igényes reprezentációja VOLT a feltörekvő, régi fényét visszaszerezni kívánó Magyarországnak. Egy hely, ahol vendégeskedve a világ jobbfajta vezetői e kis nép élni akarását csodálhatták – és persze gyönyörű városunkat.”

Ide ment be tegnap, egészen pontosan a karmelitába és a Vöröskereszt Egylet egykori székházába Commodus a Gladiátorból, vitte magával sok komplexusa közül az apakomplexusát, s mert hiába könyörgött másfél évtizeden át, hogy „szeressetek!”, hát most úgy döntött, inkább odaveti a csőcseléknek apakomplexusa tárgyát, Maximust. A csőcselék pedig ott ül az arénában, és várja a vért.

De nemsokára el fog hangozni az ikonikus mondat: „Nem sokáig tetszeleghetsz már önmagadnak, felség!” Bizony nem.

És azt se feledjük: Commodus az elmúlt években lényegesen többször járt a karmelitában, mint bármelyikünk. Ott könyörgött a szeretetért...

Bayer Zsolt - www.magyarnemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
